

vil sige: ved en speciel Resolution i hvert enkelt Tilfælde, men ikke paa een Gang for alle Præsteklønninger. Dette siger jeg ikke overfor den nuværende høitærede Kirkeminister, thi jeg antager ikke, at han vilde gjøre det. Jeg har ikke hørt Ministeren sige, at han vilde anvende de Midler, som afklippes fra de større Embeder, saaledes; derom har han tæst, og derud af kan man jo, efter den Lillid eller Mistillid, som man har til Ministeren, drage forskellige Slutninger. Men jeg siger: naar der gives en saadan Anerkjendelse for Noget, som ikke tidligere har været anerkjendt, saa kan en Minister naturligvis gaa videre, end han ellers vilde kunne gaa. Den høitærede Minister har sagt, at han vilde række Haanden til, at det blev ved det Bestaaende, og den ærede Ordfører har ogsaa glædet sig ved, at det blev ved det Bestaaende; men, naar de Herrer stemme for dette Forslag, hvorledes ville de da kunne forklare, at det bliver ved det Bestaaende, thi de have jo da ikke blot opgivet deres Forslag fra i Fjor, men tillige deres Protest, deres Indsigelse imod den af Ministeren i Fjor anvendte Fremgangsmaade, og ere ved denne Afstemning gaaede over til en Anerkjendelse af det Bestaaende efter den nuværende Kirke- og Undervisningsministers Opfattelse af det Bestaaende. Det er dette, de gjøre ved at stemme for dette Forslag; men det kunne de Herrer ikke forstaa. Jeg siger ikke, at de vil ikke forstaa det, men de Herrer sige, at de ikke kunne forstaa det. De kunne ikke — som den ærede Ordfører sagde — forstaa, hvorfor vi to Medlemmer af Finantsudvalget ikke have stillet det gamle Forslag fra i Fjor op igjen. Uagtet det ærede Medlem for Sorø Amts 3die Valgkreds (Lauer) udtrykkelig har omtalt dette, skal jeg dog berøre det. Det ligger udenfor vor politiske Stilling at stille et Forslag op, som i Fjor var et Kardinalstridspunkt imellem Ministeriet og dette Thing, fordi vi staa som et Mindretal under den nuværende Situation. Det er jo naturligt, at vi ikke ville kaste Noget ind imellem de to Parter, som muligvis — uagtet det er meget usandsynligt — kunde føre til Vanstieligheder for de Herrer, der lede Situationen. Dette ville vi ikke gjøre, og i Kraft af denne Stilling kunne vi ikke opstille noget Forslag angaaende dette Punkt. Naar de Herrer ville opgive deres Standpunkt fra ifjor, saa maa de selv bære Ansvarer derfor, men vi ville ikke være med til at stemme for dette Forslag for at skjule, at de have opgivet deres Standpunkt, og for at skjule det Tilbagestridt, de have gjort. Naar de Herrer forlange af os, at vi ikke blot skulle opgive vort Standpunkt fra i Fjor, men tillige gaa over til et andet Standpunkt, ja endog til Ministerens Standpunkt og anerkjende Noget, som Rigsdagen ikke siden 1849 har anerkjendt ved nogen Afstemning, og som vi i de foregaaende Aar have udtalt os saa bestemt imod, naar de, siger jeg, forlange af os, uden at

der i Situationen ligger den mindste Nødvendighed derfor, at vi skulle stemme for et Forslag, der er af en saa reaktionær Bessaffenhed, at jeg ikke mindes, at man nogenstunde har budt Folkethinget noget lignende, saa er det naturligt, at vi gjøre Modstand. Man siger jo rigtignok, at dette ikke stemmer med vor Neutralitet, men den neutrale Stilling har sine Grændser. Naar neutrale Magter føre Krig, kan man lade dem passere ad deres Veie; man kan tænke sig en neutral Magt gennem Øresund, uden at der løsnes et Skud fra Forterne, hvis der ellers er noget; men naar de samme neutrale Magter ville gaa iland og øve Strandhugst, tømme Pakhusene osv., saa kommer der Modstand. De Herrer have i den Stilling, de have indtaget, i Virkeligheden kunnet gjøre, hvad de ønske paa det omtalte Omraade; men derfor er det ikke nødvendigt fra deres Side for at berebe sig en behagelig Udgang af denne Situation, at de skulle tvinge os til Noget, som vi ikke uden at svække vor Stilling paa tidligere Punkter kunne være med til. De første Ord i første Punktum tages ved det øvrige Indhold; men der kan dog være Noget dert, naar det første Punktum staaar alene, og er der Noget at rette derved, kan det jo rettes mellem anden og tredje Behandling — det vedkommer ikke mig, om der er større eller mindre Fordel derved, om der er flere Ulemper derved end Fordele, det er Noget, jeg ingen Pris sætter paa. Men ved at tilføie det sidste Punktum forlange de Herrer, at vi skulle give en formelig Afstemning til Gunst for, hvad der hidtil er sket fra den nuværende ærede Ministers Side paa dette Omraade, og dette Endringsforslag vil af en anden Minister kunne benyttes i en endnu mere vidtgaaende Retning imod os og vor Opfattelse; men dette vil jeg ikke være med til. Dog dette kunne jo de Herrer høre paa med den største Ro, de have jo et stort Flertal for dette Forslag; vi paa vor Side ere kun nogle saa Medlemmer. Nu have nogle af de Herrer jo rigtignok sagt, at de dog i Virkeligheden ere særdeles tilbøjelige til at være enige med os om dette Spørgsmaal, saaledes de ærede Medlemmer fra Nørresundby (Suel) og Skanderborg Amts 2den Valgkreds (N. Jensen), men at de dog ville stemme for Forslaget. Naar man saa dertil føier, at det er en Fremgangsmaade, man tidligere har brugt her ved Udvalg, at man ved 2den Behandling har stemt med Ordføreren med Løfte om, at der senere skulde skaffes noget Bedre, da kan man ikke her sige dette med mindste Grund; thi man maa gjerne lede alle Forslag igjennem, jeg har stillet, og man vil ikke se et eneste Forslag af den Natur. De Forslag, hvorom der har været Tale, have været Forslag, hvis faktiske Indhold ikke altid har været indlysende, og om hvilke der et eller andet Sted skulde søges nærmere Oplysning; men Principspørgsmaal af den Natur har jeg aldrig tilraadet Folkethinget endog blot foreløbig at stemme for